EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 16. 8. 2018
COM(2018) 594 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o vykonávaní nariadenia (ES) č. 862/2007 o štatistike Spoločenstva o migrácii a medzinárodnej ochrane

1. ÚVOD

Hlavným cieľom nariadenia (EÚ) č. 862/2007[1] (ďalej len „nariadenie“) je zber a zostavovanie európskej štatistiky o migrácii a medzinárodnej ochrane.

V článku 12 nariadenia sa uvádza, že „do 20. augusta 2012 a potom každé tri roky Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o štatistikách zostavených podľa tohto nariadenia a o ich kvalite.“

Táto správa nadväzuje na prvé dve správy, ktoré Komisia prijala v septembri 2012[2] a v júli 2015[3].

Táto správa dokumentuje pokrok, ktorý členské štáty a Komisia (Eurostat) dosiahli pri vykonávaní nariadenia od druhej správy a opisuje budúce kroky na ďalšie zlepšenie kvality štatistiky o migrácii a medzinárodnej ochrane.

2. ŠTATISTIKA, NA KTORÚ SA VZŤAHUJE NARIADENIE

Nariadenie (ES) č. 862/2007 sa týka zostavovania európskej štatistiky o migrácii a medzinárodnej ochrane (azyle). Hlavnými oblasťami sú:

- medzinárodné migračné toky v členení podľa skupín občianstva, skupín krajiny narodenia, skupín krajiny predchádzajúceho/nasledujúceho obvyklého pobytu, podľa veku a pohlavia (článok 3),
- stav obyvateľstva v členení podľa skupín občianstva, skupín krajiny narodenia, veku a pohlavia (článok 3),
- nadobúdania občianstva podľa krajiny predchádzajúceho občianstva (článok 3),
- žiadosti o azyl, prvostupňové rozhodnutia a odvolacie rozhodnutia o priznaní alebo odňatí rôznych foriem postavenia medzinárodnej ochrany v členení podľa občianstva (článok 4),
- žiadosti o azyl podľa maloletých osôb bez sprievodu, v členení podľa občianstva (článok 4),
- štatistika o uplatňovaní nariadenia Dublin III[4] členskými štátmi (článok 4),
- štátni príslušníci tretej krajiny, ktorým bol odopretý vstup do členského štátu na vonkajšej hranici alebo o ktorých sa zistilo, že sa neoprávnene zdržiavajú na území členského štátu podľa vnútroštátnych právnych predpisov týkajúcich sa prisťahovalectva, v členení podľa občianstva (článok 5),
- povolenia na pobyt vydané štátnym príslušníkom tretej krajiny, v členení podľa občianstva, dĺžky platnosti povolenia a dôvodu (kategória prisťahovalectva) vydania povolenia (článok 6),

---

1 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 862/2007 z 11. júla 2007 o štatistike Spoločenstva o migrácii a medzinárodnej ochrane (Ú. v. EÚ L 199, 31.3.2009, s. 23).

2 COM(2012) 528 final.

3 COM(2015) 374 final.

4 Ú. v. EÚ L 180, 29.6.2013, s. 31.

- štátni príslušníci tretej krajiny, na ktorých bol vydaný príkaz opustiť územie členského štátu na základe právnych predpisov týkajúcich sa prisťahovalectva, alebo ktorí boli zaevidovaní ako osoby odchádzajúce z členského štátu po vydaní takéhoto príkazu, v členení podľa občianstva (článok 7).

V rámci procesu vykonávania Komisia naďalej úzko spolupracovala s vnútroštátnymi orgánmi zapojenými do zostavovania a poskytovania údajov v súvislosti s nariadením. Štatistiku o migračných tokoch, nadobúdaní občianstva a stave obyvateľstva Komisii (Eurostatu) obvykle poskytujú národné štatistické úrady (NŠÚ). Štatistika o povoleniach na pobyt a azyle obvykle pochádza priamo z ministerstiev vnútra alebo prisťahovaleckých úradov. Štatistiku o kontrolách na hranici a odsune nelegálnych migrantov poskytujú aj ministerstvá vnútra alebo prisťahovalecké úrady, alebo policajné orgány.

V tabuľke 1 sa uvádza prehľad týchto štatistík, pre ktoré bol prvým referenčným rokom zberu údajov rok 2008.

Tabuľka 1: Hlavné charakteristiky štatistiky podľa nariadenia (ES) č. 862/2007

	Článok 3 **Migračné toky, nadobudnutie občianstva, stav obyvateľstva**	**Článok 4** **Azyl**	**Články 5 a 7** **Presadzovanie právnych predpisov týkajúcich sa prisťahovalectva**	**Článok 6** **Povolenia na pobyt**
Územné pokrytie	Členské štáty a krajiny EZVO[5]			
Periodicita	ročne	mesačne/štvrťročne/ročne	ročne	ročne
Lehota na zasielanie údajov	12 mesiacov po skončení referenčného roka	2 mesiace po referenčnom období v prípade mesačných/štvrťročných údajov 3 mesiace po referenčnom období v prípade ročných údajov	3 mesiace po skončení referenčného roka	6 mesiacov po skončení referenčného roka
Poskytovatelia údajov	národné štatistické úrady	ministerstvá vnútra alebo príslušné prisťahovalecké agentúry, alebo hraničná polícia		

[5] Nórsko, Island, Lichtenštajnsko a Švajčiarsko.

3. INÉ RELEVANTNÉ PRÁVNE PREDPISY

V roku 2016 nadobudol účinnosť nový právny základ pre legálnu migráciu. Je dôležitý pre štatistiku o povoleniach na pobyt, ktorá sa zostavuje podľa článku 6 nariadenia (ES) č. 862/2007 a v blízkej budúcnosti sa použije na tento zber údajov. Ide o tento právny akt:

> Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/801 z 11. mája 2016 o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na účely výskumu, štúdia, odborného vzdelávania, dobrovoľníckej služby, výmenných programov žiakov alebo vzdelávacích projektov a činnosti aupair[6].

Zber údajov na základe uvedenej smernice sa začne v roku 2020, referenčným rokom bude rok 2019. Okrem toho sa štatistiky zostavené podľa danej smernice hodnotia samostatne. Z toho dôvodu sa v tejto správe nezahrnuli do hodnotenia kvality. Platí to aj v prípade nedávno spustených zberov údajov súvisiacich so „smernicou o sezónnych pracovníkoch“[7] a „smernicou o vnútropodnikových presunoch“[8], ktoré sa začali v roku 2018 s referenčným rokom 2017.

4. CELKOVÝ POKROK DOSIAHNUTÝ OD SPRÁVY Z ROKU 2015

Od správy z roku 2015 sa vo všetkých zberoch údajov ďalej zlepšila dostupnosť a úplnosť údajov. Všeobecné zlepšenie kvality údajov pomohlo zvýšiť celkovú presnosť, koherentnosť a porovnateľnosť údajov. Členské štáty zlepšili základné zdroje údajov a štatistické nástroje používané na prípravu údajov, takže údaje poskytnuté Komisii sú lepšie z hľadiska presnosti, pokrytia a včasnosti.

Vyššia kvalita a presnosť údajov, ktoré poskytujú členské štáty, umožnili Komisii skrátiť čas potrebný na šírenie údajov. Toto prispelo k včasnejšiemu zverejňovaniu údajov a lepšej dostupnosti údajov pre používateľov.

Od správy z roku 2015 Komisia (Eurostat) uskutočnila niekoľko metodických zlepšení. Zameriavali sa na i) analýzy chybnej klasifikácie demografických udalostí; ii) začlenenie/vylúčenie žiadateľov o azyl a utečencov; iii) koherentnosť s údajmi o azyle a povoleniach na pobyt; iv) zaistenie stabilnej demografickej rovnováhy. Tieto technické zlepšenia viedli k efektívnejšiemu overovaniu a spracovaniu údajov. Súčasne s tým zber rozsiahlych metaúdajov týkajúcich sa kvality umožnil lepšie posudzovanie kvality poskytovaných údajov. V prípade potreby sa odoslali úradné listy s cieľom zabezpečiť súlad s právnymi povinnosťami.

Okrem toho ak v oblastiach, v ktorých sa zbierajú štatistické údaje podľa článkov 4 – 7 nariadenia (ES) č. 862/2007, vznikla nová požiadavka politík na dodatočné údaje, ktorá nebola naplánovaná v súčasných právnych predpisoch, riešila sa výlučne na základe dobrovoľnosti. Tento prístup však nebol vždy efektívny. V tejto oblasti medzinárodnej ochrany a riadenej migrácie štatistická spolupráca v rámci Komisie s inými orgánmi EÚ (napr. Európsky podporný úrad pre azyl, Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž – Frontex alebo Agentúra Európskej únie pre základné práva) a s členskými štátmi viedla k revidovaným usmerneniam

[6] Ú. v. EÚ L 132, 21.5.2016, s. 21.

[7] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/36/EÚ z 26. februára 2014 o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na účel zamestnania ako sezónni pracovníci (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 375).

[8] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/66/EÚ z 15. mája 2014 o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín v rámci vnútropodnikového presunu (Ú. v. EÚ L 157, 27.5.2014, s. 1).

o údajoch zbieraných podľa nariadenia[9]. Vyššie uvedené metodické zlepšenia priniesli väčšiu jasnosť štatistických definícií a pojmov. Tri najnovšie smernice v oblasti legálnej migrácie (t. j. „smernica o sezónnych pracovníkoch“, „smernica o vnútropodnikových presunoch“ a „smernica o študentoch a výskumných pracovníkoch“) a narastajúce požiadavky politík na dodatočnú štatistiku o migrácii a azyle boli začlenené do metodického usmernenia na zber údajov o azyle, presadzovaní právnych predpisov v oblasti prisťahovalectva a povoleniach na pobyt. Preskúmala sa aj relevantnosť údajov. V dôsledku toho sa po overení metaúdajov a údajov na webovej lokalite Eurostatu spolu s údajmi šíria aj vnútroštátne metaúdaje, ktoré oznámili členské štáty.

V záujme lepšej reakcie nariadenia na nové a dynamickejšie politické prostredie Komisia prijala legislatívny návrh, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 862/2007[10]. Cieľom navrhovanej zmeny je poskytnúť väčšiu úplnosť, presnosť, včasnosť, spoľahlivosť a istotu v porovnaní so súčasnou úpravou založenou na džentlmenských dohodách. Podobne je potrebné rozvíjať flexibilitu súvisiacu s ďalšími zlepšeniami migračnej štatistiky, aby Európsky štatistický systém mohol lepšie reagovať a byť relevantnejší vzhľadom na ďalší vývoj požiadaviek na údaje o migrácii. Zmenou sa stanovuje hlavne právny základ pre súčasný dobrovoľný zber údajov a poskytuje flexibilitu pre budúce špecifikácie údajov.

Zmenou nariadenia sa zaistí, aby štatistika bola dostupná v oblastiach, kde zainteresované strany vyjadrili jasné potreby, hlavne v oblastiach: azylu, návratov (vyššia periodicita a viac povinných členení), presídlenie a povolenia na pobyt s dodatočným členeniami podľa kritérií, ako sú vek a pohlavie. Touto flexibilitou sa vytvoria členenia EÚ, ktoré v súčasnosti nie sú dostupné, ale v budúcnosti môžu byť potrebné.

5. KVALITA ZOSTAVOVANEJ ŠTATISTIKY

5.1. Relevantnosť

V rámci Komisie je hlavným používateľom štatistiky o medzinárodnej ochrane GR pre migráciu a vnútorné záležitosti. Tieto štatistiky často používajú aj ďalšie generálne riaditeľstvá Komisie. napríklad GR pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie a GR pre spravodlivosť a spotrebiteľov.

Jednou z dôležitých oblastí použitia týchto štatistík je prideľovanie ročných rozpočtových prostriedkov jednotlivým členským štátom z fondov programu Solidarita a riadenie migračný tokov. Tieto prostriedky sú ako v predchádzajúcich rokoch založené na Fonde pre azyl, migráciu a integráciu zriadenom nariadením (EÚ) č. 516/2014[11] a na Fonde pre vnútornú bezpečnosť

[9] Revízia *Technických usmernení pre zber údajov podľa článku 4 ods. 1 až 3 nariadenia (ES) č. 862/2007 Štatistika o azyle* a *Technických usmernení pre zber údajov podľa článkov 5 a 7 nariadenia (ES) č. 862/2007 Štatistika o presadzovaní právnych predpisov v oblasti prisťahovalectva* z roku 2018. Revízia *Technických usmernení pre zber údajov podľa článku 6 nariadenia (ES) č. 862/2007 Štatistika o povoleniach na pobyt* a *Technických usmernení pre zber údajov podľa článku 4 ods. 4 nariadenia (ES) č. 862/2007 Dublinská štatistika* z roku 2017.

[10] Návrh nariadenia Európskeho Parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 862/2007 o štatistike Spoločenstva o migrácii a medzinárodnej ochrane – COM(2018) 307 final.

[11] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 516/2014 zo 16. apríla 2014, ktorým sa zriaďuje Fond pre azyl, migráciu a integráciu, a ktorým sa mení rozhodnutie Rady 2008/381/ES a ruší rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 573/2007/ES a č. 575/2007/ES a rozhodnutie Rady 2007/435/ES (Ú. v. EÚ L 150, 20.5.2014, s. 168).

zriadenom nariadením (EÚ) č. 515/2014[12] na obdobie rokov 2014 – 2020. Na základe viacročných dohôd o financovaní v rámci týchto fondov sa údaje už neposkytujú ročne. Pridelené rozpočtové prostriedky sa vypočítali na základe predtým poskytnutej štatistiky s výnimkou Fondu pre vnútornú bezpečnosť, kde sa vyžaduje preskúmanie v polovici trvania.

Štatistiku o migrácii a medzinárodnej ochrane používa Komisia na vypracúvanie pravidelných správ, návrhov v oblasti politiky, správ o vykonávaní vyžadovaných podľa európskych právnych predpisov a analýzy politík. Napríklad Európska migračná sieť[13] je stále dôležitým používateľom štatistiky Eurostatu v oblasti migrácie a medzinárodnej ochrany pre svoju výročnú správu o migrácii a azyle[14]. Táto správa poskytuje vecný prehľad hlavného vývoja v oblasti legálnej migrácie a medzinárodnej ochrany, neregulárnej migrácie a návratov na úrovni EÚ aj na vnútroštátnej úrovni.

Európsku štatistiku o medzinárodnej ochrane na podporu svojej práce stále viac využívajú agentúry Európskej únie, ktoré sa zaoberajú migráciou, ako napríklad Frontex a Európsky podporný úrad pre azyl. Eurostat s nimi veľmi úzko spolupracuje pri zbere údajov a súvisiacej štatistickej metodike.

Od roku 2016 Vedomostné centrum pre migráciu a demografiu Európskej komisie intenzívne využívalo štatistiku o migrácii a medzinárodnej ochrane na poskytovanie znalostí súvisiacich s politikou a analýzy založenej na dôkazoch pre rozhodovanie v EÚ. Okrem podporovania Európskej migračnej agendy sa centrum zameriava na vývoj svetovej migrácie a jeho demografický vplyv na EÚ zo strednodobého a dlhodobého hľadiska. Spoločné výskumné centrum prevádzkuje jeho každodenné činnosti. Eurostat je hlavným prispievateľom tohto podniku so svojimi európskymi štatistikami o počtoch migrantov a migračných tokoch, stave obyvateľstva podľa občianstva a krajiny narodenia, legálnej migrácii, azyle a neregulárnej migrácii.

Okrem toho štatistiku zostavovanú na základe nariadenia pravidelne využívajú vnútroštátne správne orgány, medzinárodné organizácie, akademickí výskumní pracovníci a skupiny občianskej spoločnosti, ktoré pracujú na širokom spektre tém vrátane začleňovania prisťahovalcov, vytvárania a monitorovania vnútroštátnych postupov týkajúcich sa azylu a prisťahovalectva a projekcií týkajúcich sa obyvateľstva a pracovnej sily.

Štatistiky týkajúce sa migrácie patria k najviac konzultovaným európskym štatistikám. Oddiel týkajúci sa obyvateľstva[15] na webovej lokalite Eurostatu uvádza dostupné ukazovatele, regulačný rámec a metódy zberu údajov. Or roku 2016 bol spomedzi tematických oddielov na webovej lokalite oddielom číslo jeden. Záujem používateľov o údaje týkajúce sa migrácie, obyvateľstva podľa občianstva a krajiny narodenia a nadobúdaní občianstva v rokoch 2015 až 2017 neustále rástol. Počas tohto obdobia sa ich využitie zvýšilo o 47 %. Stránka týkajúca sa štatistiky o migrácii a migrujúcom obyvateľstve[16] zaznamenala takmer rovnaký relatívny nárast (46 %). Od

[12] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 515/2014 zo 16. apríla 2014, ktorým sa ako súčasť Fondu pre vnútornú bezpečnosť zriaďuje nástroj pre finančnú podporu v oblasti vonkajších hraníc a víz a ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 574/2007/ES (Ú. v. EÚ L 150, 20.5.2014, s. 143).

[13] http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/index_en.htm (dostupné len v angličtine).

[14] Európska migračná sieť, Výročná správa o migrácii a azyle z roku 2017 (dostupné len v angličtine).

[15] http://ec.europa.eu/eurostat/web/population-demography-migration-projections (dostupné v angličtine, vo francúzštine a v nemčine).

[16] http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Migration_and_migrant_population_statistics/sk

roku 2016 sa stala najviac navštevovanou stránkou oddielu Štatistiky v kocke (*Statistics Explained*) koncipovanou podobne ako wiki na webovej lokalite Eurostatu. Tieto výsledky potvrdzujú dôležitosť údajov pre používateľov.

5.2. Presnosť

Od správy z roku 2015 došlo k ďalšiemu zlepšeniu presnosti údajov, ktoré zasielajú členské štáty. Dochádza k tomu z niekoľkých dôvodov: Členské štáty pokračujú so zavádzaním integrovanejších a komplexnejších administratívnych systémov, ktoré využívajú moderné metódy IT a komunikácie. Nové systémy lepšie zodpovedajú metodickým a technickým požiadavkám Eurostatu na zber údajov. Členské štáty neustále informujú Eurostat o uskutočňovaných zmenách v administratívnych systémoch a žiadajú ho o radu a potvrdenie, či údaje spĺňajú požiadavky nariadenia.

Eurostat zbiera metaúdaje a najmä informácie o presnosti údajov, v ktorých sa okrem iného objasňujú zdroje údajov a postupy, všetky postupy odhadovania alebo modelovania, ktoré sa uplatňujú na údaje, a ich možné účinky na mieru súladu s vymedzením pojmov v nariadení. Osobitnými dotazníkmi sa okrem toho získavajú podrobnejšie informácie týkajúce sa kvality údajov.

Od správy z roku 2015 došlo k ďalšiemu zníženiu množstva chýbajúcich a neúplných údajov. Mnohé vnútroštátne orgány zlepšili postupy s cieľom zabezpečiť, aby sa v priebehu konaní súvisiacich s prisťahovalectvom a medzinárodnou ochranou zbierali potrebné informácie, a zdokonalili svoje počítačové systémy, ktoré umožňujú, aby sa tieto údaje dali bez problémov získať na štatistické účely.

Eurostat je okrem toho členom skupiny expertov pre štatistiku o utečencoch a vnútorne vysídlených osobách[17]. Činnosť tejto skupiny viedla Organizáciu spojených národov k schváleniu Medzinárodných odporúčaní o utečeneckej štatistike[18]. Týmito odporúčaniami sa stanovili globálne štandardy na tvorbu štatistiky o medzinárodnej ochrane. Napríklad sa v nich požaduje odstránenie nedostatkov a správne štandardy v oblasti štatistiky o násilne vysídlených deťoch a maloletých osobách bez sprievodu.

Napriek zlepšeniam pretrvávajú špecifické problémy týkajúce sa presnosti údajov zbieraných podľa článku 3. Tieto súvisia s nedostatočným pokrytím (t. j. osoby sa neprihlásia na mieste svojho pobytu) a nadmerným pokrytím (t. j. osoby sa neodhlasujú, keďže často nemajú povinnosť alebo stimul to urobiť). Eurostat uľahčuje výmenu údajov o migrácii, ktorá pomáha zmierňovať tieto problémy (pozri oddiel 5.5.1.).

5.3. Včasnosť a časová presnosť

Lehota na zasielanie údajov je v závislosti od typu príslušných údajov od 2 do 12 mesiacov po referenčnom dátume alebo po skončení referenčného obdobia.

Od správy z roku 2015 sa zlepšila časová presnosť pri zasielaní údajov. Zavedením automatizovaných postupov extrakcie na vnútroštátnej úrovni a pravidelným monitorovaním Eurostatom sa zabezpečilo presné zasielanie údajov. V prípade niektorých ešte nevyriešených

[17] http://ec.europa.eu/eurostat/web/expert-group-on-refugee-statistics/home (dostupné len v angličtine).

[18] https://unstats.un.org/unsd/statcom/49th-session/documents/BG-Item3m-RefugeeStat-E.pdf (dostupné len v angličtine).

problémov ide o ojedinelé prípady, napríklad príležitostné narušenia v dôsledku nedostupnosti personálu alebo zlyhaní počítačových systémov.

Včasnejšie a úplnejšie zasielanie údajov na základe nariadenia zase pomohlo Eurostatu zlepšiť včasnosť a časovú presnosť spracovania a zverejňovania údajov. Čas medzi prijatím údajov a zverejnením overených údajov na webovej lokalite Eurostatu sa od správy z roku 2015 ešte viac skrátil. Okrem toho sa zavedením automatizovaných interných postupov overovania správnosti so spätným hlásením chýb vnútroštátnym poskytovateľom údajov ešte viac skrátil čas spracovania údajov.

5.4. Prístupnosť

Údaje (a metaúdaje) o migrácii za všetky štyri oblasti (migrácia, stav obyvateľstva, nadobudnutie občianstva; azyl; presadzovanie právnych predpisov týkajúcich sa prisťahovalectva; povolenia na pobyt) sú voľne dostupné na webovej stránke Eurostatu v rámci tém *„Obyvateľstvo (demografia, migrácia a projekcie)“*[19] *a „Azyl a riadená migrácia“*[20]. Tieto údaje sú okrem toho zahrnuté do kompendií, ako napríklad *Štatistiky v kocke (Statistics Explained) z Eurostatu*[21] a *Hlavné údaje o Európe (Key figures on Europe)*[22]. Od správy z roku 2015 Eurostat viac používal články zo *Štatistiky v kocke (Statistics Explained)*, kde poskytuje viac informácií o štatistike, trendoch a ich výklade. Takéto články sa pripravujú a pravidelne aktualizujú v prípade všetkých údajov zbieraných podľa nariadenia[23].

5.5. Porovnateľnosť a koherentnosť

5.5.1. Vymedzenie pojmov

Naďalej sa najťažšie sa riešili problémy súvisiace s uplatňovaním špecifík vymedzenia pojmov v členských štátoch, pokiaľ ide o štatistiku o migrácii a o nadobúdaní občianstva, ktorá sa upravuje v článku 3 nariadenia. Keďže členské štáty využívajú množstvo rôznych zdrojov údajov, práve v týchto údajoch sú najväčšie rozdiely medzi vnútroštátnymi systémami. Úsilie na prekonanie pretrvávajúcich problémov pokračuje. Napríklad dve členské krajiny nemohli používať na vymedzenie vysťahovaleckých tokov 12-mesačné kritérium, pretože pre niektoré členské štáty ďalšieho pobytu bolo na vymedzenie prisťahovaleckých tokov použité 6-mesačné kritérium; jeden členský štát stále nemôže ako kritérium pre nadobudnutie občianstva použiť tú skutočnosť, že príslušná osoba musí žiť v krajine, pretože v tomto členskom štáte sa občianstvo udeľuje aj osobám, ktoré v členskom štáte nežili.

Štatistika, ktorú upravuje článok 3 nariadenia, má stále lepšiu konzistentnosť a porovnateľnosť so zberom demografických údajov podľa nariadenia (EÚ) č. 1260/2013[24] vďaka tomu, že s členskými štátmi sa dohodlo rovnaké vymedzenie vekových skupín a členenia podľa veku, ako

[19] http://ec.europa.eu/eurostat/web/population-demography-migration-projections (dostupné v angličtine, vo francúzštine a v nemčine).
[20] http://ec.europa.eu/eurostat/web/asylum-and-managed-migration/statistics-illustrated (dostupné v angličtine, vo francúzštine a v nemčine).
[21] http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Main_Page/sk
[22] http://ec.europa.eu/eurostat/web/products-statistical-books/-/KS-EI-17-001 (dostupné v angličtine, vo francúzštine a v nemčine).
[23] http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Population (dostupné len v angličtine).
[24] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1260/2013 z 20. novembra 2013 o európskej demografickej štatistike (Ú. v. EÚ L 330, 10.12.2013, s. 39).

aj vymedzenie agregátov za EÚ. Vo vymedzení pojmov, v metódach a zdrojoch údajov sa dosiahli zlepšenia vďaka užitočným vstupným údajom zo sčítaní obyvateľov, domov a bytov v celej EÚ v roku 2011 spolu s použitím zrkadlových štatistík: Eurostat ponúka členským štátom zariadenie na výmenu údajov o migrácii (vysťahovalectve a prisťahovalectve). Tieto výmeny sú tiež dôležité na riešenie problémov súvisiacich s prihlasovaním a odhlasovaním (pozri tiež oddiel 5.2).

Metodické usmernenia uvedené v oddiele 4 zostávajú v platnosti v prípade zberu údajov podľa článkov 4 – 7. Neustále sa zlepšujú s cieľom poskytovať presnejšie a jasné usmernenia týkajúce sa definícií a pojmov pri zberoch údajov o azyle, povoleniach na pobyt a presadzovaní právnych predpisov týkajúcich sa prisťahovalectva. Zahŕňajú aj novinky v oblasti európskych právnych predpisov (pozri oddiel 3 tejto správy a správu z roku 2015). Ďalšou oblasťou činnosti na medzinárodnej úrovni je rozvoj medzinárodných odporúčaní o utečeneckej štatistike (pozri oddiel 5.2).

5.5.2. Zdroje údajov

Pokiaľ ide o článok 3, členské štáty zlepšili od správy z roku 2015 kvalitu štatistiky zasielanej Eurostatu tým, že pracovali sa svojich metodikách odhadov a pri svojich odhadoch využívali dodatočné administratívne zdroje údajov. Niektoré členské štáty na riešenie chýb pokrytia, ktoré vyplývajú z tendencie neprihlasovať a neodhlasovať sa, využívali najmä zrkadlové údaje o tokoch, ktoré oznamujú partnerské krajiny. Toto pomohlo obmedziť podhodnotenie vysťahovaleckých tokov a duplicitné započítavanie časti stavu obyvateľstva. Eurostat tieto práce monitoroval prostredníctvom intenzívnej diskusie s národnými štatistickými úradmi a inými vnútroštátnymi orgánmi a napomáhania výmeny údajov medzi členskými štátmi. V tejto veľmi zložitej oblasti došlo k pokroku v súvislosti s ochranou osobných údajov a rozdielmi vo vnútroštátnych právnych predpisoch. Súčasne s tým voľný pohyb v rámci EÚ v kombinácii s problémami týkajúcimi sa ochrany osobných údajov vytvorili silné obmedzenia pre ďalšie zlepšenia kvality štatistiky o migrácii, hlavne v súvislosti s občanmi z EÚ.

Vnútroštátni poskytovatelia údajov informovali Komisiu (Eurostat) o ďalšom zlepšení a opätovnom rozvoji administratívnych registrov v oblasti štatistiky o azyle, povoleniach na pobyt a presadzovaní právnych predpisov. Tieto zlepšenia sa zameriavali najmä na modernizácie registrov vrátane lepšieho dodržiavania metodických a technických požiadaviek v súvislosti so zberom údajov podľa nariadenia. V niektorých členských štátoch takýto technický vývoj viedol k dočasnému prerušeniu poskytovania údajov. Eurostat je o nich informovaný vopred a v konečnom dôsledku vedú k zlepšeniu kvality údajov.

Budúce centrálne úložisko na účely podávania správ a štatistiky, so sídlom v Európskej agentúre na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (eu-LISA), bude zahŕňať anonymizované údaje získané z európskej daktyloskopickej databázy odtlačkov prstov (Eurodac), zo Schengenského informačného systému (SIS), z vízového informačného systému (VIS), pripravovaného európskeho systému pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS) a zo systému vstup/výstup (EES). Bez toho, aby boli dotknuté príslušné právne nástroje, a pri úplnom dodržiavaní v nich uvedených obmedzení týkajúcich sa účelu, Komisia (Eurostat) začala diskusie na preskúmanie možnosti využívať tieto údaje pri tvorbe európskych štatistík o migrácii s cieľom nakoniec nahradiť časti súčasných zberov vnútroštátnych údajov.

5.5.3. Koherentnosť

Ak je možné urobiť porovnania, je možné vidieť vysokú mieru koherentnosti s údajmi, ktoré zozbierali a uverejnili vnútroštátne a medzinárodné orgány v rámci iných činností. Eurostat úzko spolupracuje s Európskym podporným úradom pre azyl a Frontexom s cieľom zabezpečiť úplnú koherentnosť údajov zozbieraných týmito agentúrami. Prípadné rozdiely medzi údajmi poskytnutými Eurostatu a štatistikou zverejnenou vnútroštátnymi orgánmi možno vysvetliť rozdielmi vo vymedzení pojmov: členské štáty sa mohli rozhodnúť ponechať si svoje vlastné vymedzenie pojmov vo vnútroštátnej štatistike. Keďže údaje poskytované podľa článku 3 nariadenia (ES) č. 862/2007 a podľa nariadenia (EÚ) č. 1260/2013 systematicky súčasne využívajú štatistici a demografi, nariadením (EÚ) č. 1260/2013 sa od členských štátov požaduje zabezpečiť, aby boli údaje o obyvateľstve konzistentné s údajmi požadovanými podľa článku 3 nariadenia (ES) č. 862/2007.

5.6. Opatrenia na zlepšenie kvality

Komisia naďalej reaguje na nedodržiavanie nariadenia uplatňovaním následných opatrení. V niekoľkých prípadoch boli údaje poskytnuté členskými štátmi neúplné, nekvalitné alebo neboli zaslané v zákonných lehotách. Tieto opatrenia (napr. úradné listy) sú v rámci Eurostatu súčasťou pravidelného monitorovania dodržiavania nariadenia.

Trend týchto opatrení od správy z roku 2015 naznačuje ďalší pokrok členských štátov, pokiaľ ide o úplnosť, kvalitu a včasnosť údajov. Počet úradných listov odoslaných národným štatistickým úradom neustále klesá.

V reakcii na potrebu efektívnejšie a komplexnejšie hodnotiť kvalitu údajov bol zavedený softvér na automatické overovanie správnosti údajov pri ich spracovaní. Tento automatizovaný nástroj majú k dispozícii aj vnútroštátni poskytovatelia údajov a overovanie je založené na súbore validačných pravidiel dohodnutých medzi Eurostatom a členskými štátmi.

Eurostat sa pustil v záujme dôkladnejšieho hodnotenia prichádzajúcich údajov do ďalších krokov, aby zozbieral ešte viac metaúdajov a informácií o kvalite údajov. Od roku 2014 sa podľa štandardov kvality Európskeho štatistického systému vypracúvajú osobitné dotazníky podľa jednotlivých domén týkajúce sa štatistiky o azyle, povoleniach na pobyt a presadzovaní právnych predpisov. Dostupné vnútroštátne správy o kvalite slúžia ako pomôcka na kontrolu kvality, hodnotenie a zlepšenia a sú prístupné pre širokú verejnosť[25].

Podľa článku 8 nariadenia (EÚ) č. 1260/2013 museli členské štáty vykonávať štúdie uskutočniteľnosti o používaní vymedzenia pojmu „obvyklé bydlisko“ v súvislosti s obyvateľstvom a odovzdať výsledky týchto štúdií Eurostatu do konca roka 2016. Štúdie zahŕňali analýzu súčasných a potenciálnych zdrojov údajov, spracovanie údajov a metódy odhadovania potrebnej štatistiky. Boli vytvorené najmä na zlepšenie porovnateľnosti pojmov a definícií a na základe toho na poskytovanie lepšej kvality a porovnateľnosti údajov. Výsledky týchto štúdií sa opíšu v správe Európskemu parlamentu a Rade o nariadení (EÚ) č. 1260/2013, ktorú Komisia prijme do konca roku 2018. Výsledky štúdií uskutočniteľnosti môžu mať vplyv na európsku štatistiku obyvateľstva a následne aj na konzistentnosť s údajmi zasielanými podľa článku 3 nariadenia (ES) č. 862/2007.

[25] http://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/EN/migr_eil_esqrs.htm (dostupné len v angličtine);
http://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/migr_res_esms.htm (dostupné len v angličtine).

6. ZÁVERY

Nariadenie (ES) č. 862/2007 viedlo k zreteľnému zlepšeniu európskej štatistiky o migrácii a medzinárodnej ochrane. Okrem toho bolo v období od správy z roku 2015 zaznamenané ďalšie zlepšenie dostupnosti, úplnosti, kvality a včasnosti údajov. Došlo k ďalšiemu metodickému a technickému rozvoju zberu údajov podľa tohto nariadenia, čo viedlo k zlepšeniu usmernenia pre členské štáty. Na kvalitu údajov poskytovaných podľa nariadenia malo pozitívny vplyv aj nadobudnutie účinnosti nariadenia (EÚ) č. 1260/2013 a súvisiacich vykonávacích opatrení. Zlepšenia kvality by mali v budúcnosti naďalej pokračovať, najmä pokiaľ ide o zlepšenie včasnosti a presnosti, riešenie nedostatočného a nadmerného pokrytia a doplnenie chýbajúcich údajov.

Zodpovedajúcim spôsobom sa zlepšilo aj využívanie všetkých týchto štatistík úradnými orgánmi na európskej a vnútroštátnej úrovni, mimovládnymi orgánmi a širokou verejnosťou.

Nariadenie z dôvodu svojej štruktúry už však viac nemôže náležite reagovať na nové požiadavky používateľov. Preto sa nové oblasti, v ktorých chýbajú údaje a Komisia ich identifikovala, riešili inými metódami zberu údajov, ako napríklad dobrovoľnými zbermi údajov. Patria k nim údaje o osobách, ktoré žiadajú o azyl po prvýkrát, údaje o druhu návratu neregulárnych migrantov, údaje o povoleniach na pobyt v členení podľa veku a pohlavia a krížovo klasifikované s inými členeniami. Tieto dobrovoľné prenosy údajov fungovali celkom dobre pri všetkých alebo takmer všetkých členských štátoch. Ostatné zistené problémy, ako je členenie údajov o obyvateľstve v súlade s článkom 3 podľa občianstva jednotlivých krajín, ako aj vysťahovalectva/prisťahovalectva podľa jednotlivých predchádzajúcich/budúcich krajín pobytu však nemožno riešiť na základe dobrovoľnosti. Neustály dialóg s používateľmi politiky však naznačuje určité ďalšie potreby politiky, ktoré sa v budúcnosti budú musieť riešiť, najmä pokiaľ ide o údaje o povoleniach na pobyt: (príliš) veľký počet/podiel platných povolení na pobyt oznámených ako „iné dôvody“, čo bráni úplnému pochopeniu povahy migrácie a zmysluplnému porovnávaniu v rámci členských štátov; nedostatok údajov o mobilite štátnych príslušníkov s legálnym pobytom v tretej krajine v rámci EÚ; nedokonalé párovanie údajov o azyle (kladné rozhodnutia) s povoleniami na pobyt súvisiacimi s azylom (stavy aj toky); potreba zvýšiť pridanú hodnotu nedávno spustených dobrovoľných zberov údajov (napr. o novoudelených povoleniach na trvalý/dlhodobý pobyt a o zlúčení rodiny s prijímateľmi ochrany) tým, že tieto údaje bude oznamovať viac členských štátov. Toto si vyžaduje flexibilitu na vytvorenie agregátov EÚ, ktoré v súčasnosti nie sú dostupné, ako napríklad hlavné občianstvo občanov EÚ, ktorí žijú v iných členských štátoch.

Vzhľadom na to, že:

- údaje požadované podľa nariadenia musia odrážať meniace sa potreby používateľov a
- musia byť zohľadnené kapacity a prostriedky poskytovateľov údajov

realizujú sa tieto oblasti činností:

1. Zmena článkov 4 – 7 (medzinárodná ochrana a riadená migrácia) nariadenia na podporu európskej migračnej agendy. To bude zahŕňať poskytovanie lepšej a včasnejšej štatistiky súvisiacej s politikou pre tvorcov politiky a rozhodnutí EÚ, aby mohli rozhodnejšie reagovať na výzvy, ktoré migrácia predstavuje. Iniciatíva posilní najmä kvalitu poskytnutím právneho základu pre štatistiku, ktorá sa v súčasnosti zbiera na základe dobrovoľnosti. Zmenou nariadenia (EÚ) č. 862/2007 sa poskytne lepšia úplnosť, včasnosť, spoľahlivosť a istota ako

pri súčasných dobrovoľných prenosoch údajov členských štátov. Bude poskytovať štatistiku najmä v tých oblastiach, v ktorých zainteresované strany vyjadrili jasné potreby: o návratoch (vyššia periodicita a viac povinných členení), presídlení a povoleniach na pobyt a o prisťahovalectve detí. Týmto sa poskytne aj požadovaná flexibilita v reakcii na nové a vznikajúce potreby údajov. Komisia rozhodnutie prijala 16. mája 2018[26].

2. Podpora výmeny znalostí a osvedčených postupov vzhľadom na uľahčenie prístupu k vnútroštátnym administratívnym údajom v niektorých členských štátoch na zlepšenie kvality údajov o migrácii.

3. Využívanie možnosti, ktoré ponúkne budúce centrálne úložisko na účely podávania správ a štatistiky, ktoré bude mať sídlo v eu-LISA, bez toho, aby boli dotknuté príslušné právne nástroje, a pri úplnom dodržiavaní v nich uvedených obmedzení týkajúcich sa účelu, . Toto úložisko bude obsahovať anonymizované údaje získané z EURODAC, SIS, VIS a pripravovaných ETIAS a EES, ktoré sa môžu použiť pri tvorbe európskej štatistiky o migrácii s cieľom nakoniec nahradiť časti súčasných zberov vnútroštátnych údajov.

[26] COM(2018) 307 final.